

Póсахázi János (1628–1686) református lelkész

Prédikáció Gyulafehérvárott a fejedelem előtt (1672)

Textus: Bírák 17,9: És monda néki Micha: Honnan jössz? Felele néki: Lévita vagyok én, Júdának városából, Betlehemből jövök, és én járok s kelek, azhol helyet találok.

In nomine Domini. Exordium

Azmely országban, hazában, városban és tartományban a jó régimen megbomol, szomorú, káros és veszedelmes változások szokták azt követni. Hogy kettőt vagy hármat említek, ilyen:

Először. Az *independentia*, azaz a fejetlen lábság, mikor mindenek hegyel-tővel vagynak s állnak egybe. Nagy, kicsin, gazdag, szegény, paraszt, nemes azt cselekeszi, ami őnékie tetszik. Ilyen szomorú métamorfózis vala Izraelben a Bírák idejében (ut patet 9,6): A' napokban nem vala király Izraelben. Kinek-kinek, ami jónak tetszik vala az ő szemei előtt, azt cselekeszi vala, amit Ézsaiás mond (3,6), hogy a község között egyik a másikat megnyomorítja, a gyermek a vénemberen, és az elvettetett alávaló a tiszteletes emberen hatalmaskodik.

Másodszor. Ilyen az *alienigenorum inruptio in Regnum*, azaz az idegeneknek az hazában s országban való béütések és szabadosan való grasszálások itt is, amott is. Példa gyanánt lehet nekünk a zsidó reszpublika, melyben, meddig a jó régimen megtartatott, addig nekik senki sem árthatott, de mihelyt a' megbomlott ottan, menten seregenként tódultak rájuk a környékben lévő sok pogányok, s azok retgettették, hódoltatták őket (némely nemzetek 18, némelyek 10, némelyek 40 esztendeig). Tudta azt Jeremiás próféta, azért midőn meghalt volna amaz Istent féltő Josiás király, látván, minémű változás követi az országot, mintegy epitáfium gyanánt, ily szomorú verseket ragasztta ki (Siral. 4,20.21): A mi életünk, az Úrnak megkent királya megfogaték az ő törökbe, ki felől azt mondottuk: az ő árnyékában élünk a pogányok között. Örülj és vigadozz, per ironiam, ne örülj és ne vigadozz Édomnak leánya azon, ki lakozol azon Huczna földében! Ím, még terajtad is általmégyen a pohár, megrészegeled és okádol.

Harmadszor. Szomorú változása a jó régimennek megbontását szokta követni, nem egyéb, hanem az országnak, reszpublikának magában való *meghasonlása*, két-, három- vagy négyfelé való szakadása. Szeme hunyék ama halhatatlan emlékezetű Salamon királynak, és mivel az ő szeme hunyásával meghasonlék, változék a jó régimen, kétfelé szakada az Izrael országa. A tíz nemzetség ama bálványzó Jéroboám mellé álla, a Salamon fia, Roboám mellett csak két nemzetség marada: Júda és Bénjámin. [...]

Közlés (kéziratból): *Régi magyar prédikációk 16–18. század. Egyetemi szöveggyűjtemény.* Szerk. Szelestei N. László. Szent István Társulat, Budapest 2005. 328. A teljes szöveg: 328–333.